

Revisorerna i Nordanstigs kommun

Nordanstigs kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2017-09-13

Revisionsrapport ”Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30”

Revisionen har via KPMG genomfört en granskning inom ovanstående område.

Revisionen hemställer om att kommunstyrelsen lämnar synpunkter avseende de rekommendationer och förslag som lyfts fram i rapporten, företrädesvis de som framgår av rapportens sammanfattning.

Revisionen emotser svar senast den 22 december 2017.

För Nordanstigs kommuns revisorer

Sverker Söderström
Ordförande

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

Nordanstigs kommun

KPMG AB

2017-09-13

Antal sidor 12

Granskning av delårsrapport 2017-06-30.docx

Nordanstigs kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

KPMG AB

2017-09-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål	1
1.2	Mål för verksamheten	2
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig styrelse	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Anvisningar och styrdokument	4
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
3.2.1	Bakgrund	5
3.2.2	Finansiella mål	5
3.3	Verksamhetsmål	7
4	Delårsrapporten i övrigt	8
4.1	Innehåll	8
4.2	Balanskravet	8
4.3	Resultaträkning	9
4.4	Balansräkning	10
4.5	Sammanställd redovisning	10

1 Sammanfattning

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2017-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Vi med är bakgrund av den prognos som lämnas, -10,9 mnkr, oroade över resultatutvecklingen, varav omsorgsutskottet – 24,0 mnkr vilket delvis förklaras av en felaktig budget avseende migrationsintäkter vilket vi är kritiska till.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunen att:

- Dokumentera bokslutsprocessen, se avsnitt 4.1.
- Textavsnitten i delårsrapporten bör ses över för att underlätta för läsaren att bedöma resultat och prognos samt de åtgärder som är vidtagna för att klara budgeten, se avsnitt 5.1.
- Åtgärder vidtas för att förbättra budgetens kvalitet, se avsnitt 5.3.

1.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastslagit sex finansiella mål som skall inverka till en god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning baseras främst på prognosen som visar att budgeterat resultat inte kommer att uppnås.

Vi har även synpunkter på hur målen vad gäller finansiering och amortering är formulerade då bedömningen är att dessa uppnås trots att upplåningen ökar. Vi är tveksamma till om det kan anses vara förenligt med god ekonomisk hushållning.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ser över formuleringen av målen, se avsnitt 4.2.

¹ Kommunallag (1991:900)

Nordanstigs kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

KPMG AB

2017-09-13

1.2 Mål för verksamheten

Vad gäller verksamhetsmålen som är beslutade för perioden 2017 – 2019 delar vi kommunstyrelsens bedömning att ytterligare insatser krävs. Vi vill dock, likt tidigare år, framhålla vikten av mätbara mål.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en fortsatt utveckling av dessa processer samt att en samlad bedömning görs av verksamhetsmålen i förhållande till god ekonomisk hushållning, se avsnitt 4.3

2 Inledning

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2017-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2017-06-30.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Nordanstigs kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

KPMG AB

2017-09-13

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av Björn Hylenius, enhetschef/ekonom och Marianne Unborg, ekonom.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Nordanstig kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 30 juni.

Ekonomikontoret har utarbetat och distribuerat anvisningar⁴ för att styra upp förvaltningarnas arbete tidsmässigt och för att säkerställa kvalitén. Anvisningarna består till största del av en övergripande tidsplan samt mer detaljerade stoppdatum. Via stoppdatumen framgår vissa instruktioner kring avstämning och periodisering men utförligare information och riktlinjer saknas.

Kommentarer

Vi rekommenderar att bokslutsprocessen dokumenteras med vilka kontroller som ska utföras samt en beskrivning av hur och av vem kontrollerna ska utföras och dokumenteras.

⁴ "Anvisningar och tidplan för delårsbokslut 2017", Ekonomikontoret, 2017-04-18.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt delårsrapporten	Bedömning enligt delårsrapporten
Verksamhetens nettokostnader plus finansnetto exklusive intäkter av engångskaraktär ska vara högst 99 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift för vardera åren 2017-2019	Prognosen visar på ett resultat på - 10,9 mnkr.	Kommer inte att uppnås utan ökade insatser
Investeringsvolymen för innevarande år bör lägst motsvara årets avskrivning. Årets investeringsvolym samt ombudgetering från föregående år får högst motsvara årets avskrivningar gånger tre.	Prognos för investeringar 29,7 mnkr. Prognos för avskrivningar 14,8 mnkr.	Målet bedöms uppnås.
Soliditeten inklusive total pensions-skuld ska förbättras årligen.	Soliditet 2016 - 19 % Prognos för 2017 är - 22 %	Kommer inte att uppnås utan ökade insatser
Likviditeten skall vara lägst 100 %, dvs. omsättningstillgångarna skall vara högre än de kortfristiga skulderna.	Prognosen är 108 %	Målet kommer att uppnås.

Nordanstigs kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

KPMG AB

2017-09-13

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt delårsrapporten	Bedömning enligt delårsrapporten
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel och/eller specifika bidrag.	Inga lån har tagits upp och inga lån planeras för att finansiera investeringar.	Målet bedöms uppnås
Kommunen skall amortera låneskulden med minst 6 % per år.	Prognos ca 10 %	Målet bedöms uppnås.

Kommentar om finansiella mål

Delårsresultatet och prognosen är negativt och därför bedöms flera av målen inte att uppnås utan ökade insatser.

Vad gäller finansiering och amortering så bedöms målen uppnås trots att den långsiktiga låneskulden ökat. Vad gäller finansiering förklaras detta i delårsrapporten med att upptaget lån avser utlåning till dotterbolag. Vad gäller amortering så bedöms målet utifrån att respektive skuld amorteras med minst 6 % per år. I praktiken innebär det att målet kan uppnås genom att uppta ett nytt lån, vilket vi är tveksamma till om det är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen inför budget bereder ett förslag där formulering av målen ses över.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning baseras främst på prognosen som visar att budgeterat resultat inte kommer att uppnås.

3.3 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten	Bedömning enligt delårsrapporten
Under 2017-2019 ska varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.	Arbetet med att möta elevers behov utifrån individuella förutsättningar fortgår och förstärks via det arbete som sker inom familjecentraler och föräldraCopeutbildning.
Barn och elever ska få det stöd de behöver så att de når målen som finns för förskola respektive skola. Förskolan och skolan ska ge barnen och eleverna framtidstro och stärka deras självkänsla.	Uppföljning av elevers resultat sker kontinuerligt och resurser planeras och sätts in efter behov när verksamheten ser att risk finns att elever inte uppnår uppsatta resultat.
Under 2017-2019 ska förutsättningarna för näringslivet utvecklas och förbättras i kommunen.	Målet ska uppnås via riktade insatser enligt fastställda planer.
Under 2017-2019 ska miljön och folkhälsan i Nordanstigs kommun succesivt förbättras.	Kommunens miljö- och folkhälsoarbete går enligt plan och bör uppnås om beslutade insatser genomförs.
Under 2017-2019 utveckla attraktiva boende- och livsmiljöer som skapar tillväxt.	För att ytterligare bidra till hållbar tillväxt bör arbetet struktureras och intensifieras under hösten.

Kommentar om verksamhetsmål

Vi vill, likt tidigare år, framhålla vikten av mätbara mål samt tillförlitliga underlag och mätmetoder, vilket är väsentligt för att kunna göra en bedömning av huruvida resultatet är förenligt med målen. Det är enligt vår mening svårt att bedöma om målen uppnåtts och några tydliga bedömningar av detta lämnas ej heller i delårsrapporten.

Vidare skulle en samlad bedömning av måluppfyllelsen underlätta för läsaren av rapporten.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en fortsatt utveckling av dessa processer samt att en samlad bedömning görs av verksamhetsmålen i förhållande till god ekonomisk hushållning.

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Delårsrapporten omfattar ett stort antal sidor som förklarar såväl resultat per 20170630, prognosen samt avvikelser mot budget. Det finns även ett avsnitt om planerade besparingsåtgärder. Sammantaget bedömer vi dock att det är svårt att följa då det inte alltid framgår om avvikelserna gäller för per 2017-06-30 eller gentemot prognosen.

Kommentar

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKR:s rekommendation 22.

Vi rekommenderar att textavsnitten ses över för att underlätta för läsaren att bedöma resultat och prognos samt de åtgärder som är beslutade för att klara budgeten.

4.2 Balanskravet

I förvaltningsberättelsens avsnitt Kommunens ekonomi, delavsnittet 2.6.2 "Balanskravet" framgår att det prognostiserade resultatet innebär att balanskravet inte kommer att uppnås.

Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid går förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Nordanstigs kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

KPMG AB

2017-09-13

Av delårsrapporten framgår att kommunchefen har föreslagit besparingsbeting för respektive utskott i syfte att nå en ekonomi i balans. Effekten av dessa är inte inarbetade i prognosen. Om åtgärderna genomförs och får full effekt omgående så beräknas balanskravet att kunna klaras vid avstämning i årsredovisningen. Enligt uppgift kommer ytterligare en avstämning att göras i oktober och om prognosen fortfarande visar på att balanskravet inte kommer att uppnås kommer arbetet med en åtgärdsplan att påbörjas.

4.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för

Belopp i mnkr	Utfall 2017-06-30	Prognos 2017 per 2017-06-30	Budget 2017	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens netto- kostnader	-281,1	-563,6	-541,8	-545,4
Förändring i %, jmf med föregående år		3,3		
Skatteintäkter och stats- bidrag	278,8	556,9	549,3	546,7
Förändring i %, jmf med föregående år		1,9		
Finansnetto	0,1	-4,2	-1,6	-0,5
Årets resultat	-2,2	-10,9	5,9	0,8

Prognosen för helåret per 2017-06-30 uppgår till -10,9 mnkr jämfört med budget + 5,9 mnkr.

Nettokostnaderna beräknas enligt prognosen att uppgå till drygt 20 mnkr högre än budget.

Den största avvikelserna redovisas av omsorgsutskottet där omkring 7 mnkr förklaras av att social omsorg budgeterat med motsvarande migrationsintäkter som för år 2016 trots att det var känt att ersättningsnivåerna för år 2017 skulle bli betydligt lägre. Övriga kostnader som ökat för social omsorg är inhyrda socionomer, 2 mnkr, och även dyrare placeringar finns med bland förklaringarna. För vård och omsorg är det främst ökat behov inom äldreomsorgen som förklarar underskottet.

Även utbildningsutskottet redovisar underskott, se förklaringar i delårsrapporten.

Nordanstigs kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-06-30

KPMG AB

2017-09-13

I övrigt konstaterar vi att det tidigare besparingspaketet inte är fullt ut genomfört, 35 mnkr av 50 mnkr är beslutade. Bland de beslutade finns Hagängsgården som inte har verkställts fullt ut och därmed inte fått full effekt.

Kommentarer

Vi är oroadе över resultatutvecklingen.

Vi är kritiska till omsorgsutskottets felaktiga budget för migrationsintäkter. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att vidta åtgärder för att förbättra budgetens kvalitet.

4.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse.

Belopp i mnkr	Kommunen	
	2017-06-30	2016-12-31
Balansomslutning	230,4	231,2
Redovisat eget kapital	143,1	145,3
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-67,7	-68,1
Redovisad soliditet	62%	63%
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	-29%	-29%
Omsättningstillgångar	130,6	131,2
Kortfristiga skulder	103,9	113,2
Balanslikviditet	126%	116%

4.5 Sammanställd redovisning

I kommunens sammanställda redovisning ingår fyra av fem helägda aktiebolag. Det är Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstig Vatten AB, Nordanstigs kommunfastigheter AB och Nordanstig Fjärrvärme AB. Nordanstigs Fastigheter AB ingår inte då omsättningen bedöms som obetydlig.

KPMG, dag som ovan

Lars Skoglund
Auktoriserade revisorer

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor